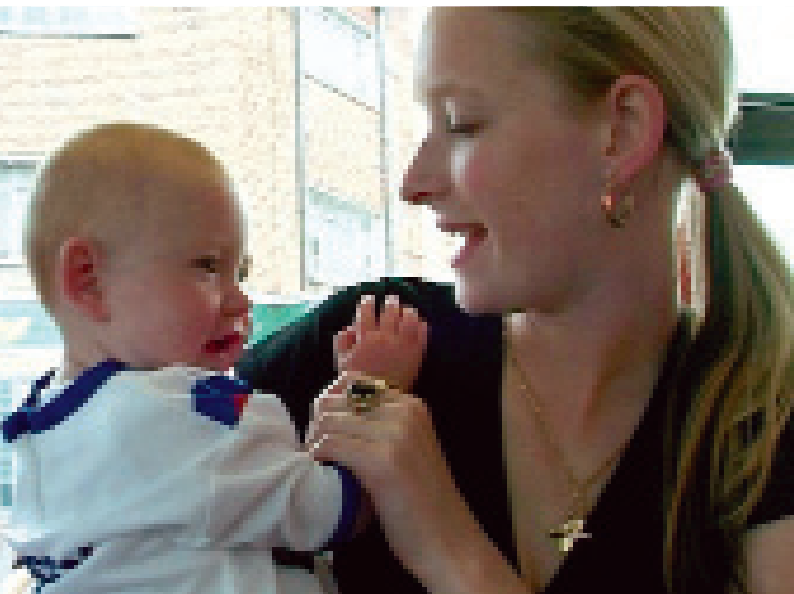

Belfast Girls

Mairéad McKenny och Christine Savage är två 19-åriga flickor från Belfast på Nordirland. Den ena är katolik, den andre protestant. De lever i två separata världar i en konflikt som bara fortgår sedan hundratals år – men utan att alla verkar veta riktigt varför. Hur ser deras drömmar ut? Vad skiljer dem från svenska jämna-åriga tjejer?

Rekommenderad från högstadiet

EN FILMHANDLEDNING AV
ANDREAS HOFFSTEN

Handling

Det är tidig morgon i Belfast, Nordirland. 19-åriga Christine Savage gör sig i ordning inför dagens begivenhet bland den protestantiska delen av befolkningen, den årliga marschen till minne av slaget vid Boyne 1619. Stämningen är laddad och det är risk för bråk.

Klipp över till Mairéad McKenny som ligger i badet och som också skall titta på marschen men mer av nyfikenhet. Området heter Ardoyne – känt som battleground för den till synes eviga kampen mellan protestantiska unionister och katolikerna som kämpar för ett helt och enat Irland. Vi ser kravallpolis, höga murar och stängsel runt en liten skara av marscherande protestanter med fanor och banér.

Christine är mamma till Kasey som hon fick endast 16 år gammal. Hon bor hemma hos mamma och pappa och yngre syskon. ”Jag är konstant trött” säger hon efter att ha kommit hem från jobbet som städare på ett hotell. Sova, äta och gå

till jobbet; så ser livet ut men hon stjal till sig en rökpaus då och då. Hennes mamma Paula, som är starkt religiöst engagerad, menar att protestanterna och katolikerna är två olika kulturer som aldrig kommer samman – ”i alla fall inte så länge vapnen och ammunition finns.”

Mairéad ser vi både kärleksfullt skoja med sin syster Caoimhe samt med större allvar berätta historien om sin familj. Hur hennes farfar, som var en av de beryktade ”Birmingham 6”, satt i fängelse i arton år för något han inte var skyldig till. Bägge Mairéads föräldrar var medlemmar av Sinn Fein och Mairéad fick uppleva hur polis brutalt stövlade in i deras lägenhet och gjorde kränkande undersökningar samt arresterade pappan. I olika glimtar får vi se både Mairéad och Christine på deras fritid där de med sina vänner utbyter erfarenheter och delar drömmar om framtiden, om att flytta ihop med en man och bilda familj.

Senare – filmen spänner över ett års tid – flyttar Mairéad in med kompisar i ett eget boende, bland annat Kevin, den första protestant som Mairéad någonsin vart kompis med. Christine träffar Terry som är katolik och vi hör henne fantisera med sig själv om vad det innebär. Hon är kär i honom, han är snäll och omtänksam mot dottern Kasey – ”men han är katolik, så vi får vänta och se.” Men om de skulle flytta ihop – var skall de bo? Hon har ett långt samtal med sin mor Paula om alla faror med att leva tillsammans i ”blandäkenskap”.

Så blir Mairéad ihop med Paddy – en kille från området. Och de drömmar och pratar framtid som alla nyförälskade gör. Filmen avrundar med att vi i två på varandra följande klipp får se Christine och Terry samt Mairéad och Paddy hand i hand gå ut på stan. Hur långt på den förbjudna gatan vågar de gå? Var inte orolig, säger Paddy till en fnissigt nervös Mairéad.

Ett politiskt dilemma

Konflikten på Nordirland går tillbaka till 1600-talet då engelsmännen kolonialiserade Irland och trängde undan irländarna framförallt från det nordöstra hörnet av ön. Under 1800-talet inträffade ideliga uppror från den förtryckta och av övermakten illa behandlade ursprungsbefolkningen. Påskupproret 1916 började med att poeten Patrick Pearse från postkontoret i Dublin utropade Irlands frihet. Upproret slogs blodigt ner av den engelska militären. Men en förändring var oundviklig och 1920 delades ön i ett fritt Irland samt ett Nordirland styrt av engelsmännen. På 1960-talets slut var inbördeskriget nära och 1972 inträffade så den ”Blodiga söndagen” då engelsk militär sköt ihjäl 14 obehäpnade demonstranter. Nu, år 2006, pågår segdragna förhandlingar mellan landets olika politiska grupperingar och engelsmännen för att söka hitta en lösning på hur Nordirlands konstitutionella framtid ska gestaltas. I botten ligger det fredsavtal från 1998, Belfastavtalet, som parterna undertecknat. Och i ryggen har man en bred fredslängtan folklig opinion från alla grupper av Nordirlands cirka 40% katoliker och 60% protestanter. Fil-

men *Frihetens pris* av Ken Loach (premiär hösten 2006) ger en skarp bild av bakgrunden till konflikten.

- I början av filmen hör vi polisen varna för sammanstötningar och stämningen är laddad inför protestanternas marsch genom Belfast. Marschen är naturligtvis lika mycket en provokation som en manifestation av den egna gruppens identitet. Hur ser vi på konflikten på Nordirland? Har någon av sidorna rätten mer på sin sida än den andre?

Två tjejer från Nordirland

Mairéad och Christine lever egentligen nästan sida vid sida men ändå som om den ena skulle bo på planeten Mars. Våldiga murar eller mer osynliga gränser skiljer dem åt i vardagen och deras syn på varandra och på vad den andra sidan skulle göra är starkt fördomsfull och närmast bergfast, ”They’ll kill us!”, som Mairéad säger vid ett tillfälle. Två grenar av samma religion har utvecklats till bittra fiender. Som Christines mamma Paula säger: vi är två olika kulturer och kommer aldrig samman, i alla fall inte så länge som vapnen och all ammunition finns. Samtidigt lever de ett ganska likartat liv. Bägge bor hemma men längtar ut till något eget. Bägge har en stark solidaritet med gruppen och familjen. Den härliga scenen när Mairéad flyttar hemifrån och förtjust utropar att nu får hon äntligen ha sitt smink ifred från lillsyrran – kunde lika gärna ha handlat om Christine.

Så möter tjejerna kärleken – i Christines fall ironiskt nog en kille från fiendeland! Och genast luckras åsikterna om varandra upp och blir mjukare. Se där kärlekens kraft!

- Protestanter och katoliker bekänner sig till samma gud, ändå verkar vissa nästan hata varandra. Kan vi i det sekulariserade Sverige förstå det? Du skall älska din nästa så som dig själv – står det i Bibeln, men hur stämmer det med den religiösa konflikten på Nordirland? Kan det finnas andra, mer prosaiska, orsaker till motsättningarna?
- Känner eleverna igen sig i Mairéads och Christines situation med jobb, att bo hemma, retsamma syskon, längtan att bo själv? Hur är det med synen på familjens betydelse?
- Hur tror eleverna att det går i framtiden för Christine och Terry respektive Mairéad och hennes Paddy, kommer de att klara alla påfrestningar som ett ”blandat äktenskap” för med sig? Eller blir trycket från omgivningen för stort?
- Genast efter att Mairéad och Christine har träffat sina killar mjuknar de i synen på den andra sidan. Vad tror eleverna, är kärleken det enda som kan överbrygga gamla kulturmotsättningar eller är det kanske mer av en generationsfråga?

Vi och dom

Vi kan förfäras över de primitiva fördomar som råder mellan nationalister och unionister på Nordirland men om vi vänder blicken mot den egna bakgården – hur ser det ut där? Hur är det med integrationen i Sverige, hur tar vi emot flyktingar inte minst i storstädernas gettoliknande förorter? Och murar kan byggas på olika sätt, de kan t o m vara osynliga men lika fullt ganska så effektiva.

- Hur ser eleverna på den svenska segregationen mitt i vårt – i ett internationellt perspektiv – enorma överflöd?

Fyra bilder

Film är ett visuellt medium och vissa bilder kan ibland rymma en större inneboende symbolik än vad som omedelbart faller oss som publik in. I *Belfast Girls* finns ett antal sådana scener vars innebörd det går att diskutera kring, även om det förstås inte finns något absolut rätt svar. De flesta scenerna ligger vid sidan av själva berättelsen, det är miljö och stämningsbilder som i viss mening gör själva staden Belfast till en av filmens huvudpersoner.

- I en scen ser vi en kvartett flickor snurra som små balettdansöser eller änglar, runt, runt. Hur ser eleverna på den bilden? Är det en drömbild av fria, glada flickor som inte behöver vara rädda för att dumma människor från fiendeland skall göra livet trist och tråkigt?
- I en stilig mellanbild flyger en stor skara fåglar mot den vackra aftenhimlen över Belfast. En enkel symbol för frihet eller hur? Det finns inga gränser andra än de människan själv sätter upp?
- Vid ett par tillfällen får vi se en helikopter hovra över samhället, likt en mörk ond ande som vakar över varje steg människorna tar. Är det en bild av makten, den allseende, övervakande makten?
- En scen berättar om ett par killar som fåktas med svärd så där lite som killar gör, halvt på allvar, halvt på skämt. Så in i bild från höger kommer en tjej cyklande på en trehjuling – ett färggrant ekipage. Vilka associationer ger den bilden? Är det Fantasin i egen hög person som kommer rullande? Eller är det livets kvinnliga dimensioner som så drastiskt gestaltas mitt i ett primitivt killslagsmål?
- Mairéad går och fönstershoppas tillsammans med en kompis. De börjar tala om hur protestantiska tjejer har håret annorlunda jämfört med katolska tjejer, ”mer som i en lös knut”. ”Det har jag inte märkt” svarar kompisens. En härlig bild av hur lätt man för sig själv bygger upp falska bilder av ”den andre” – någon som känner igen situationen?

Produktionsuppgifter

Sverige 2006

Producent: Fredrik Gertten

Regi: Malin Andersson

Foto: Céline Bozon

Klipp: Erik Bäfving

Musik: Cecilia Nordlund, Krister Jonsson

I rollerna

Mairéad McIlkenny & Christine Savage mfl

Tekniska uppgifter

Längd: 58 minuter

Ljud: Dolby SR

Format: Dvd 1:1.66

Censur: Barntillåten (ej klart hos Biografbyrå)

Svensk premiär: 18 september 2006

Distribution

WG Film, Västergatan 23, 211 21 Malmö Tel: 040- 781 50 wgfilm.se
i samarbete med Folkets Bio 08-545 275 23